

## Introducere

Participarea publică la luarea deciziilor și accesul la informație duc la decizii mai bune ca și temeinicie și calitate. Suntem acum în procedura de consultare publică pentru proiectul Rosia Montana Gold Corporation de exploatare a aurului și argintului de la Roșia Montană. Din păcate această procedură s-a dovedit, cel puțin din punctul meu de vedere, a fi nimic mai mult decât un eveniment de relații publice organizat de și pentru titularul proiectului. Nu există un spațiu pentru dialog, în care publicul să își exprime îngrijorările astfel încât autoritățile să țină într-adevăr cont de acestea la momentul luării deciziei. Raportul EIM în sine este covârșitor ca și volum și descurajator ca și accesibilitate și conținut.

Date fiind aceste aspecte, trebuie să mărturisesc că sunt foarte mândru de determinarea arătată de mulți cetățeni care au insistat să citească documentația și să facă observații creative, inovatoare și utile în timpul consultărilor.

Proiectul minier Roșia Montană reprezintă o provocare majoră pentru societatea civilă din România, inclusiv pentru Academia Română, datorită îngrijorărilor legate aspectele de mediu, sociale, culturale, economice și juridice asociate cu acesta. Fiind în același timp discutabil dacă exploatarea de aur aduc o bună stare durabilă, o mulțime de exemple din toată lumea, inclusiv din România, dovedesc că există riscuri și costuri semnificative pentru țările gazdă și pentru cetățenii lor. În foarte multe cazuri aceste riscuri și costuri devin evidente numai după ce o exploatare este operativă, dar atunci pagubele s-au produs deja și deseori guvernele au prea puțină putere sau deloc în a le remedia.

Pentru a-i ajuta pe cei care vor lua decizia în a aplica principiul precauției și pentru a le reaminti miza principală, sunt încântat să dau girul meu acestui document care reprezintă o primă evaluare a raportului la studiul de impact asupra mediului Roșia Montană. Scopul acestui document este acela de a explica unele dintre cele mai evidente incertitudini și puncte slabe ale proiectului minier, dar și acela de a-i identifica pe adevărații 'câștigători' și 'perdanți'. Punctele de vedere exprimate aparțin autorilor lor. Sper ca aceste contribuții să pregătească terenul pentru un dialog cinstit și necesar pe acest temă.

Dacă vocea societății civile într-adevăr contează și în consecință autoritățile nu-și vor da acordul pentru acest riscant proiect minier, atunci acesta ar fi un semn de maturitate și guvernare responsabilă venind dinspre cei care vor lua decizia. La rândul său, acesta ar fi un pas de care acest țară are o mare nevoie pentru a dobândi stabilitatea necesară pentru viitor.

Acad. Prof. Dr. Ionel Haiduc  
București, august 2006